

Toidutootjad tajuvad samuti märgi mõju – näiteks juba omamoodi legendi staatusesse jõudnud Leiburi rukkিপala kannab uhkusega tervelt 11 aastat Eesti parima toiduaine pagaritoodete kategooria hõbemärki ja kuldmärki „Eesti parim toit tervisele”. Järelikult on see tarbijale ostuotsuse tegemisel endiselt argument, sest tootepakendi ruum on väga piiratud ja asjatutele sümbolitele sellele ruumi ei jagu.

Igäüks on ekspert

Väga suure osa toidutööstuste kommunikatsioonitegevusest moodustavad aga kõikvõimalikud kampaaniad, mille eesmärk on müüte purustada. Kuna toit puudub väga isiklikult kõiki, siis kirjutatakse toidust, selle ohutusest, kvaliteedist ja toidu-uuringutest üsna palju ka ajakirjanduses. Uudiskünnis on aga toidu teemadel pigem madal ja hulk isehakanud eksperte esineb üsnagi radikaalsete seisukohtadega, soovitades kõikvõimalikke dieete või hoiatades mõne toiduaine ohtliku mõju eest.

Selliste kontekstist välja rebitud ja sage-li tõlkeajakirjandusest pärit seisukohtadega on võimalik isegi veetarbimine kahjulikuks muuta, mistõttu pean säärase sõnumite esitamist vastutustundetuks. Ühelt poolt vähendatakse selliste šokolaad-teeb-pak-suks- või piim-tekita-seedehäireid-tüüpi

Sirje Potisepp kuulutab välja konkursi „Eesti Parim Toiduaine 2015“ võitjad. FOTOD: TOIDULIITEE

avaldustega põhjendamatult Eesti toidu usaldust, teisalt aga võivad kergeusklikumad lugejad niisuguste artiklite ja seisukohtade peale ka kardinaalselt oma toidusedelit muuta ning sellega endale ja oma perele hoopis tervisekahjustusi põhjustada.

Olgu siinkohal näiteks projekti „Allergofood” raames selgunud tõsiasi, et suur osa lapsevanemaid arvab oma laste menüüst alusetu toiduallergia hirmus välja teravilja- ja piimatooteid, jättes sel viisil oma võsukesed ilma organismi normaalseks arenguks hädavajalikest toitainetest.

Kes loob usaldust?

Silmas tuleb pidada ka seda, et niisugused müüdid ei teki tühja koha peale – need sünnivad üldjuhul vastukaaluks reklaamile, mis julgustavad müüdidloojate hinnangul oma ülioptimistliku tooniga ületarbimisele. Seetõttu kasutan siinkohal juhust ja panen kõigile toidukommunikatsiooniga tegelevatele inimestele südamele, et nad oleksid kõikvõimalike terviseväidete ja toidureklaamiga väga ettevaatlikud. Nii, nagu me ei taha lugeda meediast lugusid selle kohta, kui kahjulik on ühe sõltumatu labori hinnangul üks või teine toiduaine, ei tohiks ka kasulikkust rõhutava kommunikatsiooniga üle pingutada. Toidu teemal on väga lihtne libastuda, seetõttu on Eesti toidu usaldusväarsuse säilimise nimel oluline, et kõik sõnumiseadjad järgiksid vastutustundlikkuse, mõõdukuse ja kaine mõistuse põhimõtteid. ▀

Selle aasta Eesti parim toiduaine on Valio Gefiluse cappuccino-keefir. TOOTEFOTO: VALIO

Konkursi eriauhinna pälvis Gurmeeklubi võitoo- de: Saaremaa või karulauguga. Autasu võtab vastu Imre Kose.

FOTO: TOIDULIITEE